

Raziskave agencije FRA: zagotavljanje zanesljivih in primerljivih podatkov in analiz

Pristojnosti agencije FRA

Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA) zagotavlja „pomoč in strokovno znanje o temeljnih pravicah ustreznim institucijam in organom Skupnosti in njenih držav članic“ v skladu s svojo ustanovno uredbo št. 168/2007. Ta pomoč temelji na dokazih, ki jih pripravljajo njene skupine pravnih in družboslovnih strokovnjakov, ki **zbirajo in analizirajo „objektivne, zanesljive in primerljive informacije in podatke“**.

Agencija FRA na podlagi teh raziskav pripravlja „sklepe in mnenja“ za Evropsko unijo (EU) in nacionalne nosilce odločanja, da jih podpira pri „sprejemanju ukrepov ali oblikovanju poteka dejavnosti [...] za polno spoštovanje temeljnih pravic.“ Pomoč in strokovno znanje agencije FRA tako prispeva k boljše obveščeni, trdno izoblikovanim in vsebinsko prilagojenim razpravam in politikam o temeljnih pravicah v EU in državah članicah EU.

Raziskave agencije FRA

Agencija FRA opravlja pravne in družboslovne raziskave za natančno opredelitev praks v EU, ki so obetavne z vidika zavezanosti temeljnim pravicam ter njihovemu spodbujanju in spoštovanju, in za opredelitev področij, na katerih je treba še marsikaj narediti za izpolnjevanje mednarodno sprejetih standardov. To so standardi iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki določa zavezujoč seznam pravic za EU in njene države članice pri razlagi in uporabi prava EU. Listina vsebuje tudi sklicevanja na pogodbe in druge instrumente Sveta Evrope in Združenih narodov.

V raziskave agencije FRA so za zagotavljanje primerljivosti ugotovitev običajno zajete vse države članice EU. Primerljivost podatkov je ključna za celovit prikaz razmer na terenu.

Agencija FRA pa lahko svoje delo omeji na izbrane države članice EU, če na primer tema ni pomembna za vse države članice EU, če se preskuša nov vprašalnik za raziskavo ali če so viri omejeni.

Izbira raziskovalnih tem

Delovna področja agencije FRA temeljijo na:

- petletnem večletnem okviru (MAF), ki ga sprejme Evropski svet;
- letnem delovnem programu, v katerem so opisani posebni projekti in ki je oblikovan v posvetovanju s ključnimi zainteresiranimi stranmi, sprejme pa ga upravni odbor agencije FRA sestavljen iz neodvisnih strokovnjakov;
- posvetovanjih s ključnimi zainteresiranimi stranmi glede določitve in izvajanja posameznih projektov za zagotavljanje, da so ti posebej prilagojeni izpolnjevanju opredeljenih izzivov in potreb politike;
- institucije EU lahko agencijo FRA zaprosijo tudi za analizo temeljnih pravic v zakonodajnih predlogih. To ponazarjata dve mnenji agencije FRA, izdani leta 2011 na zahtevo Evropskega parlamenta v zvezi z osnutkom direktive o evropskem preiskovalnem nalogu in predlogom direktive o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR);
- agencija FRA lahko izjemoma poroča o nujnem primeru v zvezi s temeljnimi pravicami v neki državi člani EU in se na zahtevo institucije EU ukvarja s posebnim področjem, ki ni vključeno v večletni okvir agencije.

Zbiranje in analiza podatkov

Pravni in družboslovni strokovnjaki agencije FRA uporabljajo najrazličnejše metodologije zbiranja podatkov, izbrane na podlagi vrste vprašanj, ki jih je treba proučiti.

Agencija FRA zbira informacije o varstvu temeljnih pravic v pravnem okviru držav članic EU prek strokovnjakov na ravni držav, ki črpajo informacije iz virov, vključno z zakonodajnimi instrumenti, sodbami sodišč in strokovnimi komentarji.

Pravne analize zagotavljajo pregled formalnega pravnega položaja. Vendar zakonodaja ne zagotavlja vedno učinkovite odprave krivice v zvezi s kršitvijo temeljnih pravic,

deloma zato, ker žrtve niso seznanjene z veljavnimi zakoni ali ker takih incidentov ne prijavijo vedno. Zato agencija FRA za dopolnjevanje pravnih analiz ocenjuje vsakdanje izkušnje posameznikov. Te **družboslovne raziskave** temeljijo bodisi na analizi obstoječih podatkov (sekundarnih podatkov) bodisi na terenskem delu, ki ga vodi agencija FRA in daje nove podatke (primarne podatke).

Obstoječe sekundarne podatke je zaradi razlik v načinu zbiranja podatkov le redko mogoče primerjati med državami članicami EU. Tako so na primer razlike pri opredelitvi ciljne populacije: nekatere raziskave, ki pokrivajo nasilje nad ženskami, so osredotočene le na ženske v rodni dobi, druge raziskave pa le na nasilje v družini.

Agencija FRA za zagotavljanje boljše primerljivosti zbira svoje primarne podatke. Terenske raziskave opravlja s kvantitativnimi in/ali kvalitativnimi raziskavami. Strokovnjaki agencije FRA načrtujejo in oblikujejo raziskave, ki se uporabljajo na najrazličnejše načine, vključno z osebnimi razgovori ali spletnimi vprašalniki.

Ker je agencija FRA pogosto dejavna na področjih, za katera ni na voljo veliko primerljivih raziskav, razvija in izvaja tudi nove metodologije vzorčenja in raziskovanja.

Kvantitativne raziskave

Kvantitativne raziskave so obsežne raziskave za opredelitev obsega in vrste posebnih vprašanj v zvezi s temeljnimi pravicami, s katerimi nastajajo primerljivi podatki o na primer izkušnjah diskriminacije. V njih je običajno zastavljen sklop podrobnih vprašanj o značilnostih incidenta. Ali je vključena oseba prijavila incident? Če ne, zakaj? Če da, kako so z njo ravnali med prijavo? V kvantitativnih raziskavah se po navadi zbirajo tudi podatki o značilnostih anketirancev, da se omogoči primerjava glede na različne vidike, na primer po spolu, starosti, izobrazbi in poklicu. Te informacije se zbirajo in sporočajo anonimno za zagotavljanje zasebnosti in spodbujanje ljudi k sodelovanju v raziskavah. Primer je raziskava agencije FRA EU-MIDIS iz leta 2009, v kateri je bilo anketiranih 23 500 ljudi iz 27 držav članic EU.

Kvalitativne raziskave

Kvalitativne raziskave vključujejo individualne razgovore in razprave v ciljnih skupinah. Te metode med drugim zagotavljajo podrobnejše odgovore in večjo vsebinsko prilagoditev ugotovitev raziskav.

Analize

Agencija FRA analizira podatke na več načinov. Tako lahko analiza kvantitativnih raziskav na primer vključuje preverjanja verjetnosti za opredelitev, ali so določeni rezultati slučajni ali ne. To strokovnjakom agencije FRA omogoča opredelitev, ali je ugotovitev raziskav mogoče šteti za objektivni prikaz stanja.

Zagotavljanje znanstveno zanesljivih raziskav agencije FRA

Znanstvena kakovost raziskav agencije FRA je zagotovljena v vseh fazah postopka:

- kadar agencija FRA sodeluje s pogodbeniki, so ti izbrani na podlagi strogega postopka zagotavljanja kakovosti;
- strokovnjaki agencije FRA za raziskave spremljajo napredek in kakovost raziskav, analizirajo zbrane podatke in pripravljajo končna poročila;
- vsako poročilo je predmet notranjega strokovnega pregleda kakovosti in skladnosti;
- znanstveni odbor agencije FRA, sestavljen iz 11 neodvisnih strokovnjakov s področja temeljnih pravic, opravi preverjanje kakovosti. Člane odbora izbere upravni odbor agencije FRA na podlagi priporočila Evropskega parlamenta.

Agencija FRA zagotavlja primerljive in zanesljive podatke in analize na podlagi natančnih raziskovalnih metodologij na področju družboslovnih znanosti in prava.

Dodatne informacije:

Pregled raziskovalnih dejavnosti agencije FRA je na voljo na spletišču agencije na naslovu:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/research_en.htm

Vse publikacije agencije FRA, vključno z jezikovnimi različicami, so na voljo tudi na spletnem naslovu:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/publications/publications_en.htm

Primarni podatki so informacije, ki se zbirajo neposredno iz lastnih izkušenj, na primer z razgovori ali anketami. Agencija FRA zbira primarne podatke s terenskim delom.

Sekundarni podatki so informacije, ki so jih že zbrali ali objavili drugi, kot so na primer uradni statistični podatki in publikacije o ugotovitvah raziskav, ki jih objavijo akademske ustanove, nevladne organizacije in mednarodne organizacije.